

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО

СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Кенесары көшесі, 36
тел./факс: 7 (7172) 55 59 95, тел.: 7 (7172) 55 58 03
e-mail: office@minagri.gov.kz

№

010000, г. Нур-Султан, улица Кенесары, 36
тел./факс: 7 (7172) 55 59 95, тел.: 7 (7172) 55 58 03
e-mail: office@minagri.gov.kz

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына
(тізім бойынша)**

*2019 жылғы 26 маусымдағы
№ ДЗ-113 депутаттық сауалға*

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Сіздің «Ауыл шаруашылығы кооперативтері туралы» және «Жайылымдар туралы» Қазақстан Республикасының заңдарын (бұдан әрі - Заң) орындауға қатысты депутаттық сауалыңызға келесіні хабарлайды.

2018 жылғы 4 мамырдағы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жер қатынастарын реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен Қазақстан Республикасының Жер кодексіне (бұдан әрі – Кодекс) (84-баптың 2-тармағы) Заңның 15-бабының 1-тармағына сәйкес жеке ауладағы ауыл шаруашылығы жануарларын жаю үшін халықтың жайылымдық алқаптарға мұқтажын қанағаттандыру мақсатында жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға мүмкіндік беретін норма енгізілді.

Кодекстің 26-бабының 3-тармағына сәйкес азаматтар мен мемлекеттік емес заңды тұлғалардың бөлек меншігіне және жер пайдалануына тұрғын халықтың мұқтаждықтарына пайдаланылатын және соған арналған, оның ішінде облыстық және аудандық маңызы бар қалалар, кенттер, ауылдық елді мекендер шекарасы шегіндегі жайылымдық және шабындық алқаптар берілмейді.

Бүгінгі күні жергілікті атқарушы органдардың (бұдан әрі - ЖАО) және жер теңгерімінің деректері бойынша республикада барлығы 180,5 млн. гектар жайылым алқаптары бар, оның 75,1 млн. гектар босалқы жерлерде орналасқан.

Елді мекен жерлеріндегі жайылым алаптарының алаңы 20,9 млн. га құрайды. Жеке ауладағы 6,7 млн. шартты ауыл шаруашылығы жануарлары болған жағдайда жүктеме нормалары бойынша қосымша 32,4 млн. гектар қажет. Елді мекен жерлеріндегі жайылымның тапшылығы іс жүзінде Ақтөбе облысын қоспағанда барлық облыстырда байқалады.

Ауыл шаруашылығы өндірушілерге 72,4 млн. гектар жайылым бекітілді. Ауыл шаруашылығы жануарларының 3,1 млн. шартты басы болған жағдайда жүктеме нормалары бойынша 26,3 млн. гектар жайылым талап етіледі, резерв 46,1 млн. гектар құрайды.

Сонымен қатар, халықтың жеке ауласын және бақшаларын ұстау бойынша мұқтаждықтарын қанағаттандыру мақсатында жайылымдық және шабындық алқаптарды пайдалануы үшін жерді резервте қалдыру ЖАО құзыретіне кіреді.

«Жайылымдар туралы» Заңның 7, 8 және 9-баптарына сәйкес жайылымдарды ұтымды пайдалануға байланысты және жайылымдар мен олардың инфрақұрылымының жай-күйін жақсартуға, жайылымдардың тозуы процестерінің алдын алуға бағытталған іс-шараларға жауаптылық ЖАО құзыретіне кіреді.

Сондай-ақ, Заңның 13-бабының 1-тармағына сәйкес жайылымдарды ұтымды пайдалану, азыққа қажеттілікті тұрақты қамтамасыз ету және жайылымдардың тозуын болдырмау мақсатында жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспар қабылданады, ол мәслихаттың шешімімен бекітіледі. Жайылымдарды басқару жоспарын әзірлеуге жұртшылық қатысады.

Сонымен қатар, ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерде жер учаскесі иелері мен жер пайдаланушыларға қатысты жердің пайдаланылуы мен қорғалуын, оның ішінде ұтымды пайдаланылуын бақылау ЖАО функцияларына жатады.

ЖАО деректері бойынша 2015 жылдан бастап 2019 жылға дейінгі кезеңде 9,2 млн. гектар пайдаланылмайтын жайылымдар анықталған, қабылданған шаралар нәтижесінде олардың 5,4 млн. гектары мәжбүрлі түрде алып қойылып, оның 4,6 млн. гектары ауыл шаруашылығы айналымына тартылды.

Мемлекеттік меншіктегі және жер пайдалануға берілмеген жер учаскелерін шаруа немесе фермер қожалығын, ауыл шаруашылығы өндірісін жүргізу үшін уақытша өтеулі жер пайдалану (жалдау) құқығымен беру Кодекстің 43-1-бабында белгіленген тәртіппен және жағдайларда ЖАО конкурс негізінде жүзеге асырылады.

Осыған орай ауыл шаруашылығы кооперативтері заңды тұлғалар ретінде шаруа немесе фермер қожалығын, ауыл шаруашылығы өндірісін жүргізу үшін уақытша өтеулі жер пайдалану (жалдау) құқығын беру жөніндегі конкурстарға қатысуға құқылы.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ақпаратына сәйкес, Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті қаулыларымен бекітілген Негіздемелік келісімдерді іске асыру шеңберінде, сондай-ақ агроөнеркәсіптік кешенді сауықтыру және «Цеснабанк» АҚ-ның (*бұдан әрі – Банк*) қаржылық орнықтылығына қолдау көрсету мақсатында «Проблемалық кредиттер қоры» АҚ (*бұдан әрі – Қор*) және Банк арасында 2018 жылғы 25 қыркүйекте және 2019 жылғы 29 қаңтарда активтерді сатып алу-сату шарттарына қол қойылды, осыған сәйкес Қорға проблемалы «Әліби», «Атамекен Агро», «ҚазЭкспортАстық» және «Агросоюз Сервис» агрохолдингтеріне қатысты талап ету құқығы берілді.

Қол қойылған шарттар шеңберінде Қорға берілген талап ету құқықтары жылжымалы және жылжымайтын мүлікпен, оның ішінде Ақмола, Ақтөбе, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарында орналасқан жалпы алаңы 2,0 млн. гектар ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер учаскелерімен қамтамасыз етілген.

«Әліби» компаниялар тобына қатысты (80 жоба) соттар Қордың пайдасына 924 млрд. теңгеден астам сомдағы (78 жоба) берешекті өндіріп алу туралы шешім шығарып, ол күшіне енді, атқарушылық іс жүргізу шеңберінде орындауды қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылданды, оның ішінде борышкерлердің жылжымалы және жылжымайтын мүлкіне тыйым салынды.

Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілердің мүлкін (оның ішінде жер учаскелерін) экономикалық айналымға тарту мақсатында, Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссия (*бұдан әрі – Мемкомиссия*) отырысының 2019 жылғы 6 наурыздағы хаттамасын орындау шеңберінде Ақмола, Ақтөбе, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының әкімдіктері (*бұдан әрі - Әкімдіктер*) көрсетілген ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілердің және әлеуетті инвесторлардың қатысуымен бірлескен қызмет туралы шарттар жасасу жөнінде жұмыстар жүргізді.

Бұл ретте, Мемкомиссия отырысының 2019 жылғы 15 наурыздағы хаттамасының 4-тармағына сәйкес Қорға әкімдіктермен бірлесіп, бірлескен қызмет туралы шарт жасасқан әлеуетті инвесторларға мүлікті тәуелсіз бағалау компаниясы айқындаған нарықтық құны бойынша атаулы сату шараларын қабылдау тапсырылды.

Ағымдағы жылдың қазан айындағы жағдай бойынша бірлескен қызмет туралы шарттар жасалған 41 ауыл шаруашылығы өндірушіге қатысты сот орындаушылары Қорға олардың мүлкін заттай беру туралы қаулы шығарды.

«Атамекен Агро» және «ҚазЭкспортАстық» компаниялар топтарына (25 жоба) кіретін борышкерлерге қатысты Мемкомиссия 2019 жылы 15 наурызда жалпы сомасы 122 млрд. теңгеге аталған проблемалы агрохолдингтердің Қор алдындағы берешегін қайта құрылымдау туралы шешім қабылдады, осыған байланысты соттар тиісті бітімгершілік келісімдерге қол қойып, бекітті.

Қордың мәліметтері бойынша, қазіргі уақытта оларға берілген жер учаскелері мақсаты бойынша пайдаланылуда.

**Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы министрінің
міндетін атқарушы**

А. Сапаров

*Орынд.: Ш. Әбішова
Тел.: 74-22-90*

Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттары

Косарев В.Б.
Ахметбеков Ж.Ә.
Баймаханова Г.А.
Дүйсебаев Ж. Қ.
Жақыпов Қ.Қ.
Жабағиев Қ. К.
Звольский С.А.
Қожахметов А. Т.
Қоңыров А.О.
Магеррамов М.М.
Мурадов А.С.
Нурумов Ш.У.
Олейник В.И.
Платонов А.С.
Смирнова И.В.
Сыздықов Т.Ы.
Тасболатов А.Б.
Тимощенко Ю.Е.

**Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
(по списку)**

*На депутатский запрос № ДЗ-113
от 26 июня 2019 года*

Уважаемые депутаты!

Министерство сельского хозяйства Республики Казахстан, на Ваш депутатский запрос касательно исполнения законов Республики Казахстан «О сельскохозяйственных кооперативах» и «О пастбищах» (далее – Закон), сообщает следующее.

Законом Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам регулирования земельных отношений» от 4 мая 2018 года в Земельный кодекс Республики Казахстан (далее – Кодекс) (пункт 2 статьи 84) внесена норма, позволяющая изымать земельные участки для государственных нужд с целью удовлетворения нужд населения в пастбищных угодьях для выпаса сельскохозяйственных животных личного подворья в соответствии с пунктом 1 статьи 15 Закона.

В соответствии с пунктом 3 статьи 26 Кодекса не предоставляются в раздельную собственность и землепользование граждан и негосударственных юридических лиц земельные участки, занятые под пастбищными и сенокосными угодьями, используемыми и предназначенными для нужд населения, в том числе находящимися в пределах границы городов областного и районного значения, поселков, сельских населенных пунктов.

На сегодня по данным местных исполнительных органов (далее - МИО) и земельного баланса в республике всего имеется 180,5 млн. га пастбищных угодий, из которых 75,1 млн. га находятся на землях запаса.

Площадь пастбищных угодий в населенных пунктах составляет 20,9 млн. га. При наличии 6,7 млн. условных голов сельскохозяйственных животных личного подворья по нормам нагрузки требуется дополнительно 32,4 млн. га. Дефицит пастбищных угодий для населенных пунктов наблюдается практически во всех областях, кроме Актюбинской области.

За сельскохозяйственными производителями закреплено 72,4 млн. га пастбищ. При наличии 3,1 млн. условных голов сельскохозяйственных

животных по нормам нагрузки требуется 26,3 млн. га пастбищ, резерв составляет 46,1 млн. га.

Наряду с этим, в компетенцию МИО входит резервирование земель для использования пастбищных и сенокосных угодий в целях удовлетворения нужд населения по содержанию их личного подворья и огородничества.

Согласно статьям 7, 8 и 9 Закона «О пастбищах» ответственными за мероприятия, связанными с рациональным использованием пастбищ и направленных на улучшение состояния пастбищ и их инфраструктуры, предотвращение процессов деградации пастбищ является МИО.

Также в соответствии с пунктом 1 статьи 13 Закона в целях рационального использования пастбищ, устойчивого обеспечения потребности в кормах и предотвращения процессов деградации пастбищ принимается план по управлению пастбищами и их использованию, которые утверждаются решением маслихата. При разработке плана по управлению пастбищами участвует общественность.

Кроме того, отмечаем, что контроль за использованием и охраной земель в отношении собственников земельного участка и землепользователей на землях сельскохозяйственного назначения, в том числе их рационального использования, согласно пункта относится к функциям МИО.

По данным МИО в период с 2015 по 2019 годы выявлено 9,2 млн.га неиспользуемых пастбищ, в результате принятых мер 5,4 млн. га принудительно изъято, из них 4,6 млн. га вовлечено в сельскохозяйственный оборот.

Предоставление земельных участков, находящихся в государственной собственности и не предоставленных в землепользование, на праве временного возмездного землепользования (аренды) для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, сельскохозяйственного производства осуществляется на основе конкурса МИО в порядке и на условиях, установленных статьей 43-1 Кодекса.

В связи с этим сельскохозяйственные кооперативы как юридические лица вправе участвовать в конкурсах по предоставлению права временного возмездного землепользования (аренды) для ведения крестьянского или фермерского хозяйства, сельскохозяйственного производства.

Согласно информации Министерства финансов Республики Казахстан, в рамках реализации Рамочных соглашений, утвержденных соответствующими постановлениями Правительства Республики Казахстан, а также в целях оздоровления агропромышленного комплекса и поддержания финансовой устойчивости АО «Цеснабанк» (далее - Банк), между АО «Фонд проблемных кредитов» (далее - Фонд) и Банком подписаны договора купли-продажи активов от 25 сентября 2018 года и 29 января 2019 года, в соответствии с которыми Фонду были переданы права требования в отношении проблемных агрохолдингов «Алиби», «Атамекен Агро», «КазЭкспортАстык» и «Агросоюз Сервис».

Права требования, переданные Фонду в рамках подписанных договоров обеспечены движимым и недвижимым имуществом, в том числе земельными участками сельскохозяйственного назначения общей площадью 2,0 млн.га,

расположенными в Акмолинской, Актюбинской, Костанайской и Северо-Казахстанской областях.

В отношении группы компаний «Алиби» (80 проектов) судами вынесены и вступили в силу решения о взыскании в пользу Фонда задолженности на сумму свыше 924 млрд. тг (78 проектов), в рамках исполнительных производств приняты меры по обеспечению исполнения, в том числе наложены аресты на движимое и недвижимое имущество должников.

В целях вовлечения имущества (в том числе земельных участков) сельхозтоваропроизводителей в экономический оборот, в рамках исполнения Протокола заседания Государственной комиссии по вопросам модернизации экономики Республики Казахстан (далее – Госкомиссия) от 6 марта 2019 года акиматами Акмолинской, Актюбинской, Костанайской и Северо-Казахстанской областей (далее – Акиматы) проведены работы по заключению договоров о совместной деятельности с участием указанных сельхозтоваропроизводителей и потенциальными инвесторами.

При этом, в соответствии с пунктом 4 Протокола заседания Госкомиссии от 15 марта 2019 года Фонду совместно с Акиматами поручено принять меры по адресной реализации имущества по рыночной стоимости, определенной независимой оценочной компанией потенциальным инвесторам, заключившим договора о совместной деятельности.

По состоянию на октябрь текущего года в отношении 41 сельхозпроизводителей, с которыми заключены договора о совместной деятельности судебными исполнителями вынесены постановления о передаче Фонду их имущества в натуре.

В отношении должников, входящих в группы компаний «Атамекен Агро» и «КазЭкспортАстык» (25 проектов) на общую сумму 122 млрд. тг Госкомиссией от 15 марта 2019 года принято решение о реструктуризации задолженности указанных проблемных агрохолдингов перед Фондом, в связи с чем подписаны и утверждены судами соответствующие мировые соглашения.

По данным Фонда, в настоящее время переданные им земельные участки используются по назначению.

**Исполняющий обязанности
Министра сельского хозяйства
Республики Казахстан**

А. Сапаров

Депутаты Мажилиса Парламента Республики Казахстан

Косарев В.Б.
Ахметбеков Ж.А.
Баймаханова Г.А.
Дуйсебаев Ж. К.
Жакыпов К.К.
Жабағиев К. К.
Звольский С.А.
Кожаметов А. Т.
Конуров А.О.
Магеррамов М.М.
Мурадов А.С.
Нурумов Ш.У.
Олейник В.И.
Платонов А.С.
Смирнова И.В.
Сыздыков Т.И.
Тасбулатов А.Б.
Тимощенко Ю.Е.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

БҰЙРЫҚ

31.10.2019

Нұр-Сұлтан қаласы

ПРИКАЗ

№ 12-1-6/547

город Нур-Султан

Иссапар туралы

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 57-бабына сәйкес мақта саласын дамыту мәселелері бойынша 2019 жылғы 1 қарашадан 3 қарашаға дейін (қоса есептегенде) күнтізбелік 3 (үш) күнге Түркістан облысына іссапарға кетіп барамын.

Иссапар кезеңінде Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің міндетін (кадр мәселелерін қоспағанда) уақытша атқаруды Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы бірінші вице-министрі Айдарбек Сейітұлы Сапаровқа жүктеймін.

Министр

С. Омаров

С. Омаров

001818